

A rendszeres nőgyógyászati vizsgálat a legjobb módja a méhnyakrák előtti elváltozások korai felismerésének. Mindig gondoskodjon arról, hogy a vizsgálatot legalább háromévenként egyszer elvégezze.

Néhány tanács a vizsgálat előtt

- * Ha már három éve, vagy ennél hosszabb ideig nem volt nőgyógyászati vizsgálaton, ne várjon a meghívóra! Azonnal jelentkezzen a vizsgálatra nőgyógyásznál.
- * Ha vegyi anyagokat tartalmazó fogamzásgátlót (spermaölő kondom, krémek, habok stb.) és lubrikáns krémeket használ, javasoljuk, hogy a vizsgálat előtt 24 órával ne éljen nemi életet. Ezek az eszközök ugyanis kihatnak a méhnyakról vett kenet eredményére.
- * Akkor menjen el a vizsgálatra és a kenet vételre, amikor megszűnt a menstruációs vérzés, mert a kenetben lévő vér jelenléte akadályozza a sejtek vizsgálatát.

Hogyan kaphat több információt a megelőző nőgyógyászati vizsgálatról és a ZORA programról?

- * Ha kérdése vagy fenntartása van a megelőző nőgyógyászati vizsgálatról, méhnyakról vett kenettel, vagy a korai felismerés eljárásával és a gyógyítással kapcsolatban, beszélgesse el nőgyógyász háziorvosával.
- * Kérdését elküldheti az alábbi címre is:
Program ZORA, Onkološki inštitut, Zaloška 2, 1000 Ljubljana,
vagy elektromos postán: zora@onko-i.si
- * Honlapunkon is sok hasznos információt találhat <http://www.onko-i.si/zora/>

A Zora országos program keretén belül minden nőt emlékeztetünk majd arra, hogy mikor kell elmennie az ismételt vizsgálatra, és erre írásban is meghívjuk. Együtt erősebbek leszünk és a rákot is leküzdhetjük!

**JÁRJON EL FELELŐSSÉGGEL!
TEGYEN ELEGET A MEGHÍVÁSNAK!**

Készítették: ZORA Országos Program munkatársai
Kiadó: Ljubljani Onkológiai Intézet, ZORA Országos Program
Formatervezés: Bons
Nyomda: Tiskarna Pleško
Példányszám: 200 000 példány

Mi az országos ZORA program?

- * A ZORA megelőző program nevét a program címének betűi alkotják- **Z**godnje **O**dkrivanje pred**R**akavih sprememb (rák előtti elváltozások korai felismerése)
- * A ZORA programmal arra szeretnénk ösztönözni a nőket, hogy rendszeresen menjenek el a nőgyógyászati vizsgálatra.
- * A ZORA program keretén belül minden egyes 20-64 év közötti nő, aki három éven belül nem vesz részt a megelőző nőgyógyászati vizsgálaton, meghívót kap.
- * Azok a nők, akiknél a méhnyakról vett két kenet lelete egy éven belül negatív eredményt mutat majd, a következő vizsgálatra három év múlva fognak meghívót kapni.
- * Nagyon kevés a valószínűsége annak, hogy méhnyakrákban betegedjen meg az a nő, akinél a méhnyakról vett kenet leletei 64. évének betöltéséig mindig negatívak voltak. Ezért már nem fogunk több meghívót küldeni a vizsgálatra, viszont javasoljuk neki, hogy a további megelőző vizsgálatokat beszélje meg nőgyógyászával.

Zora

A méhnyakrák előtti elváltozások korai felismerésének országos programja

ZORA Program
Onkološki inštitut
Zaloška 2
1000 Ljubljana

www.onko-i.si/zora/
zora@onko-i.si

Életem lépései

Vegyen részt Ön is a nőgyógyászati vizsgálaton

Zora

A méhnyakrák előtti elváltozások korai felismerésének országos programja

Miért javasoljuk a megelőző nőgyógyászati vizsgálatot?

- * A nők saját egészségük iránt érzett felelősségteljes és felvilágosult viszonyára utal az a döntés, ha panaszmentesen is elmennek a megelőző vagy rendszeres nőgyógyászati vizsgálatra. Ezen a vizsgálaton fel lehet fedezni a méhnyaksejt elváltozásokat, még mielőtt azok elrákosodnának.
- * Ha az elváltozásokat időben felismerjük, a betegséget egyszerű gyógyítással meg lehet akadályozni. A méhnyakrákra ugyanis az a jellemző, hogy a kezdeti szakaszban tünetmentes, amikor pedig már nehézséget okoz, a gyógyítás igényesebb és kevésbé eredményes.

Mi a méhnyakról vett kenet - PAP teszt?

A méhnyakról és a méhnyakcsatornáról vett kenet a rendszeres, megelőző nőgyógyászati vizsgálat szerves része, amelynek célja a méhnyakrák kialakulásának megelőzése. Fájdalommentes, rövid és egyszerű beavatkozásról van szó.

- * A nőgyógyász egy sajátos lapátocskára és ecset segítségével enyhén megtörli a méhnyak és a méhnyakcsatorna nyálkahártyáját, hogy mintát kapjon a sejtekből.
- * A levett sejteket ráhelyezi egy üveglapocskára és előkészíti őket a mikroszkóp alatt elvégzendő későbbi vizsgálatra. Az elszínezéssel ugyanis a sejtekben a mikroszkóp alatt láthatóvá válik, hogy a sejtek szerkezete normális-e vagy elváltozásról van-e szó.
- * A vizsgálaton jelentkező nők zöménél a sejtek teljesen normálisak. Ez annyit jelent, hogy egészségesek (nincs rák előtti vagy kezdeti rákos elváltozásuk).
- * Tíz megvizsgált nő egyikénél a méhnyakról vett kenetben lévő sejtvizsgálat elváltozásokat mutat ki, amelyek azonban nem rákos jellegűek, hanem különböző hatások (gyulladás stb.), következményeként lépnek fel.
- * Nagyon ritka a rák előtti vagy a kezdeti rákos elváltozás felismerése. Éppen ez az előnye a megelőző nőgyógyászati vizsgálatoknak, hiszen a nőknek lehetőséget ad arra, hogy időben és szövődménymentesen megakadályozzuk a rák kialakulását.

Mit mutat ki a méhnyakról vett kenet vizsgálata?

A laboratóriumi vizsgálatok során mikroszkóp alatt megállapított sejteltéréseket az új besorolás szerint két csoportra osztjuk. A további eljárásra vonatkozó könnyebb döntés érdekében korszerűsítettük a korábbi, öt PAP- kategóriás besorolást (PAP I - PAP V-ig).

A méhnyakról vett kenet vizsgálata kimutathatja, hogy a kenet negatív-e vagy kóros elváltozást mutat-e.

* **A méhnyakról vett kenet negatív eredménye** – két alcsoportra van osztva:

A – normális kenet: A lelet a rendszeres vizsgálatra járó nők több mint 85 %-nál negatív, mert a sejtek normálisak. Ezt a kenetet eddig PAP I -ként értékeltük.

B – reaktív elváltozások: kenet eredménye akkor is negatív, ha abban csak gyulladásos vagy más, kevésbé jelentős elváltozások vannak. Ezt a kenetet eddig PAP II- ként értékeltük.

* **Méhnyakról vett kóros kenet** – különböző sejteltérések nagyobb csoportja:

C – kóros elváltozások: a lelet sejteltérésre utal.

Ebbe a csoportba tartoznak:

- * azok a kenetek, amelyeknél megállapítják a sejtek enyhe elváltozását; az ezt megelőző besorolás alapján PAP II,
- * azok a kenetek, amelyeknél megfigyelhető a sejtek mérsékelt illetve súlyosabb elváltozása, az ezt megelőző besorolás alapján PAP III, IV vagy V.
- * Mivel a kóros kenetek csoportja kiterjedt, kérdezze meg nőgyógyászát, hogy a kenetben milyen sejteltérésről van szó, hiszen ettől függ a további eljárás.
- * Azok a nők, akiknél a méhnyakról vett kenetben kóros elváltozást észleltek, beutalhatók további kivizsgálásra és gyógykezelésre, amennyiben erre szükség van.
- * A méhnyak kezdeti rákos elváltozásának gyógyítása nem csökkenti a későbbi terhesség és szülés lehetőségét és nem hat ki a nemi életre.

A méhnyakról vett kenetben lévő sejtek vizsgálatának megbízhatósága

A méhnyakról vett kenetben lévő sejtek vizsgálata megbízható és megfelelő eljárással 80-90 %-ban megelőzi a rák kialakulását. Természetesen megvannak a hiányosságai is.

- * A kenetben lévő sejtek értékelését néha megnehezíti vagy megakadályozza a minta rossz minősége: előfordul, hogy a kenetben kevés sejt van, azok váladékkal vagy vérrel keveredtek. Ilyen esetben újbóli vizsgálatra kap meghívót. Teljes egészében nem lehet kizárni az értékelést végző szakember téves besorolását sem. A ZORA program keretén belül különös figyelmet szentelünk a nőgyógyászok munkavégzésének minőségére és a továbbképzésre, valamint a laboratóriumokban folyó munka szakmai felügyeletére a kenetek minél pontosabb értékelése miatt.
- * A méhnyakról vett kenet negatív eredménye ellenére legyen figyelmes minden tünetre és azonnal keresse fel nőgyógyászát, ha az alábbi nehézségeket észleli:

* vérzés vagy barnás váladék jelentkezése nemi közösülés után

* vérzés vagy barnás váladék két menstruációs ciklus között

* vérzés klimax után

* hosszú ideig hüvelyből folyó bűdös váladék

* fájdalmas nemi közösülés

* állandó fájdalom a medencecsontban, ha az nem a gerincelváltozás következménye

* gyakori és fájdalmas vizelet vagy véres vizelet, ha az ön háziorvosa megállapítja, hogy nincs hólyaghurut-gyulladása.

Milyen gyakran van szükség a méhnyakról vett kenet vizsgálatára?

- * A kutatások eredményei azt bizonyítják, hogy a méhnyakon lévő kezdeti elváltozások fokozatosan, több év alatt rákosodnak el. Ezért azon nők esetében, akiknek nincs nő-

gyógyászati panaszuk, elegendő, ha a méhnyakról vett kenet vizsgálatát három évenként végzik el, miután a teszt negatív eredményt mutatott két egymást követő, egy év alatt elvégzett vizsgálat során.

- * Hogyan és mikor kapja meg a méhnyakról vett kenet eredményét, erről a kenetet vevő nőgyógyász ad felvilágosítást. A szabályok szerint a lelet eredményét a levéltől számított 4 héten belül kell megkapnia.
- * Ha az Ön kenetének eredményét nem értékeli megfelelőnek, vagy gyanús elváltozásokat észlelnek benne, erre vonatkozóan a nőgyógyász ad magyarázatot és újabb vizsgálatot rendel el.
- * Azoknak a nőknek, akiket kezdeti rákos elváltozások miatt kezeltek (CIN 2, 3), a diagnózist követően 10 évig minden évben el kell menniük az orvosi vizsgálatra.
- * Azoknak a nőknek, akiket méhnyakrákkal kezeltek, minden évben el kell menniük nőgyógyászati vizsgálatra.

Mi a kolposzkópia, mikor és miért van rá szükség, és mi a CIN lelet?

Ha a méhnyaksejt elváltozások megismétlődnek ill. a méhnyakról vett kenet leletei többször kóros elváltozást mutatnak ki, további vizsgálatok elvégzésére van szükség.

- * A nőgyógyász a nőgyógyászati vizsgálat során először mikroszkóppal- kolposzkóppal megvizsgálja a méhnyakot; a mikroszkóppal végzett vizsgálatot kolposzkópiának nevezzük.
- * A biopsziának nevezett beavatkozással szövetmintát vesznek a méhnyakról, melyet a patológusok a laboratóriumban megvizsgálják, értéklik a sejtekben beálló elváltozások fajtáját és azok elterjedését. Ezeket az elváltozásokat CIN-nek (cerviko- intraepitáliális elváltozások) nevezzük, melyeket három osztályba sorolunk:
- * a CIN 1 lelet azt jelenti, hogy enyhe a méhnyaksejtek elváltozása,
- * a CIN 2 mérsékelt elváltozást jelent,
- * a CIN 3 pedig azt, hogy súlyosabb a méhnyaksejtek elváltozása.

Zora

A méhnyakrák előtti elváltozások korai felismerésének országos programja